

ACC1107 หลักการบัญชีเบื้องต้น

บทที่ 7

การบัญชีสำหรับธุรกิจ ซื้อขายสินค้า

PRESENTATION

Fry

ซื้อสินค้า

คลังสินค้า

ขายสินค้า

ส่งมอบสินค้า

รับชำระเงิน

วงจรธุรกิจซื้อขายสินค้า

ใบสั่งซื้อ (purchase Order)

ใบกำกับสินค้า (invoice)

บริษัท อารานนท์ จำกัด

125 ถ.พหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

Tel.0-2561-2830 Fax. 0-2561-2840 WWW.TARANAN.COM

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี 3 0035 8567 3

ใบสั่งซื้อ

TARANAN CO.,LTD

125 Phahonyothin Rd, Anusawari, Bang Khen Bangkok 10220

Tel.0-2561-2830 Fax. 0-2561-2840 WWW.TARANAN.COM

Tax ID 3 0035 8567 3

Purchase Order

ชื่อผู้ขาย บริษัท ร่วมมิตร จำกัด

ที่อยู่ 56 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ
รหัสไปรษณีย์ 10110 โทรศัพท์ 0-271-5907

เลขที่ 02021

วันที่ 5 กรกฎาคม 25X1

ใบเสนอราคาเลขที่ 1112

ลำดับ	รายการ	จำนวน	หน่วยละ(บาท)	จำนวนเงิน
1.	น็อต ขนาด 1 นิ้ว	12 กลอง	200	2,400.-
2.	ไขควง ขนาด 7 นิ้ว	10 กลอง	480	4,800.-
รวมเงิน				7,200.-
ส่วนลด				0.-
จำนวนเงินรวม				7,200.-
จำนวนเงิน(ตัวอักษร)			(เจ็ดพันสองร้อยบาทถ้วน)	

หมายเหตุ :

โปรดส่งสินค้าตามรายการข้างต้น ภายในวันที่ 12 กรกฎาคม 25X1

พิมพ์ ภักธรักดี

ผู้จัดทำ

วันที่ 5 กรกฎาคม 25X1

สมชาย นิตวาท

ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ

วันที่ 5 กรกฎาคม 25X1

บริษัท ร่วมมิตร จำกัด

56 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์ 0-271-5907

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี 1-987654321-0

ใบกำกับสินค้า

ชื่อผู้ซื้อ บริษัท อารานนท์ จำกัด

ที่อยู่ 125 ถ.พหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220
โทรศัพท์ 0-2561-0230

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี 3- 00358567- 3

เอกสารออกเป็นชุด

ฉบับ

เลขที่ 10078

วันที่ 7 กรกฎาคม 25X1

เงื่อนไขการชำระเงิน 2/5, n/30

ลำดับ	รหัสสินค้า	รายการ	จำนวน	หน่วยละ(บาท)	จำนวนเงิน(บาท)
1.	8941825	น็อต ขนาด 1 นิ้ว	12 กล่อง	200	2,400.-
2.	8637913	ไขควง ขนาด 7 นิ้ว	10 กล่อง	480	4,800.-
				รวมเงิน	7,200.-
				ส่วนลด	0.-
				จำนวนเงินรวม	7,200.-
จำนวนเงิน(ตัวอักษร)				(เจ็ดพันสองร้อยบาทถ้วน)	
หมายเหตุ : สินค้าตามใบกำกับสินค้านี้ แม้จะส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อแล้ว ยังคงเป็นสินทรัพย์ของผู้ขายจนกว่าผู้ซื้อได้ชำระเงิน เรียบร้อยแล้ว และกรณีที่ชำระค่าสินค้าด้วยเช็ค กรุณาส่งจ่ายนาม "บริษัท ร่วมมิตร จำกัด" เท่านั้น					

ณรงค์ ทวีชัย

ผู้ส่งสินค้า

วันที่ 7 กรกฎาคม 25X1

สุรพล แสงสว่าง

ผู้รับสินค้า

วันที่ 7 กรกฎาคม 25X1

ใบรับสินค้า (products receipt)

บริษัท ธารานันท์ จำกัด
125 ถนนสุขุมวิท แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220
Tel.0-2561-2830 Fax. 0-2561-2840 WWW.TARANAN.COM
เลขประจำตัวผู้เสียภาษี 3 0035 8567 3

TARANAN CO.,LTD
125 Phahonyothin Rd, Anusawari, Bang Khen Bangkok 10220
Tel.0-2561-2830 Fax. 0-2561-2840 WWW.TARANAN.COM
Tax ID 3 0035 8567 3

ใบรับสินค้า

Product Receipt

ชื่อผู้ขาย บริษัท ร่วมมิตร จำกัด ที่อยู่ 56 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10110 โทรศัพท์ 0-271-5907	เลขที่ 1718 วันที่ 7 กรกฎาคม 25X1 ใบสั่งซื้อเลขที่ 02021
---	--

ลำดับ	รายการ	จำนวน	หน่วยละ(บาท)	จำนวนเงิน
1.	น็อต ขนาด 1 นิ้ว	12 กล่อง	200	2,400.-
2.	ไขควง ขนาด 7 นิ้ว	8 กล่อง	480	3,840.-

รวมเงิน	6,240.-
ส่วนลด	0.-
จำนวนเงินรวม	6,240.-

จำนวนเงิน(ตัวอักษร)	หกพันสองร้อยสี่สิบบาทถ้วน
---------------------	---------------------------

หมายเหตุ : ขอคืนสินค้าไขควง ขนาด 7 นิ้ว จำนวน 2 กล่อง เนื่องจากสินค้าชำรุด

ณรงค์ ทวีชัย ผู้ส่งสินค้า วันที่ 7 กรกฎาคม 25X1	พิมพ์ ภัทรภักดิ์ ผู้รับสินค้า วันที่ 5 กรกฎาคม 25X1
---	---

ใบลดหนี้ (credit note)

บริษัท ร่วมมิตร จำกัด
56 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์ 0-271-5907
เลขประจำตัวผู้เสียภาษี 1-987654321-0

ใบลดหนี้

ชื่อผู้ซื้อ บริษัท ธารานันท์ จำกัด ที่อยู่ 125 ถนนสุขุมวิท แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220 เลขประจำตัวผู้เสียภาษี 3- 00358567- 3	เลขที่ 01242 วันที่ 10 กรกฎาคม 25X1 ใบกำกับสินค้าเลขที่ 10078
--	---

ลำดับ	รหัสสินค้า	รายการ	จำนวน	หน่วยละ(บาท)	จำนวนเงิน(บาท)
1.	86379135	ไขควง ขนาด 7 นิ้ว	2 กล่อง	480	960.-

รวมเงิน	960.-
ส่วนลด	0.-
จำนวนเงินรวม	960.-

จำนวนเงิน(ตัวอักษร)	เก้าร้อยหกสิบบาทถ้วน
---------------------	----------------------

หมายเหตุ : บริษัทได้เครดิตบัญชีของท่านตามรายการสินค้าที่รับคืน มีรายละเอียดข้างต้น

ณรงค์ ทวีชัย ผู้จัดการเอกสาร วันที่ 10 กรกฎาคม 25X1	ดวงเดือน มณีจันทร์ ผู้จัดการแผนกบัญชี วันที่ 10 กรกฎาคม 25X1
---	--

ใบเสร็จรับเงิน (receipt)

บริษัท ร่วมมิตร จำกัด
56 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์ 0-271-5907
เลขประจำตัวผู้เสียภาษี 1-987654321-0

ใบเสร็จรับเงิน

ชื่อผู้ซื้อ บริษัท อารานันท์ จำกัด
ที่อยู่ 125 ถ.พหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220
เลขประจำตัวผู้เสียภาษี 3- 00358567- 3

เลขที่ 03543
วันที่ 12 กรกฎาคม 25X1
ใบกำกับสินค้าเลขที่ 10078
ใบลดหนี้เลขที่ 01242

ลำดับ	รหัสสินค้า	รายการ	จำนวน	หน่วยละ(บาท)	จำนวนเงิน(บาท)
1.	8941825	น็อต ขนาด 1 นิ้ว	12 กล้อง	200	2,400.-
2.	8637913	โซ่ควง ขนาด 7 นิ้ว	8 กล้อง	480	3,840.-
				รวมเงิน	6,240.-
				ส่วนลด	0.-
				จำนวนเงินรวม	6,240.-
จำนวนเงิน(ตัวอักษร)				(หกพันสองร้อยสี่สิบบาทถ้วน)	

หมายเหตุ :

ภทราภรณ์ พลอยล้อม
เจ้าหน้าที่การเงิน
วันที่ 12 กรกฎาคม 25X1

เงื่อนไขเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้า

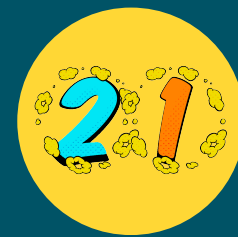
ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง (transportation expenses)

- F.O.B. shipping point (free on board at the shipping point)
- F.O.B. destination (free on board at the destination)

ส่วนลด (discount)

- ส่วนลดการค้า (trade discount)
- ส่วนลดเงินสด (cash discount)

ส่วนลดการค้า (trade discount)

- ส่วนลดการค้าแบบอัตราเดียว (single trade discount)
- ส่วนลดการค้าแบบอัตราสองชั้น (double trade discount)

ส่วนลดเงินสด (cash discount)

- 2/10, n/30
- 5/EOM, n/45
- 1/10 EOM, n/60

→ ส่วนลดรับ (purchase discount)

→ ส่วนลดจ่าย (sales discount)

ตัวอย่าง

วันที่ 5 กรกฎาคม 25X1 กิจการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อให้ลูกค้าตามใบกำกับสินค้า จำนวน 100,000 บาท โดยกำหนดเงื่อนไขการชำระเงิน 2/10, n/30 ถ้าลูกค้านำเงินมาชำระค่าสินค้าภายในวันที่ 15 กรกฎาคม 25X1 จำนวนได้ดังนี้

จำนวนเงินค่าสินค้า	100,000 บาท
หัก ส่วนลดเงินสด 2% ($100,000 \times 2\%$)	2,000 บาท
จำนวนเงินสุทธิที่ได้รับชำระหนี้	98,000 บาท

สินค้าคงเหลือ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง สินค้าคงเหลือ ได้กำหนด
นิยามของสินค้าคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ซึ่งมีลักษณะใด
ลักษณะหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- 1) ถือไว้เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติของกิจการ
- 2) อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิตเพื่อให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขาย
หรือ
- 3) อยู่ในรูปของวัตถุดิบ หรือวัสดุที่มีไว้เพื่อใช้ในกระบวนการผลิตสินค้า
หรือให้บริการ

ตัวอย่าง

1

ภาพที่ 7.1 สินค้าคงเหลือและอุปกรณ์ตกแต่งร้าน กิจกรรมขายเสื้อยืด
ที่มา : เครดิตรูปภาพจาก www.freepik.com

2

ภาพที่ 7.2 ประเภทของสินค้าคงเหลือ ที่มา : เครดิตรูปภาพจาก www.freepik.com

ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือ

การบันทึกบัญชีสินค้า
เมื่อสิ้นงวด (periodic
inventory system)

รายการค้า	การบันทึกบัญชี		
1. ซื้อสินค้า ผู้ซื้อบันทึกรายการซื้อสินค้า โดย ด้านเดบิต จะบันทึกบัญชี “ซื้อสินค้า” ซึ่งเป็น บัญชีในหมวดค่าใช้จ่าย เพื่อใช้คำนวณต้นทุน สินค้าที่ซื้อ ส่วนด้านเครดิตจะบันทึกรายการ “เงินสด” ในกรณีซื้อสินค้าแบบจ่ายเงินสด หรือ บันทึกรายการ “เจ้าหนี้การค้า” ในกรณีซื้อสินค้า แบบเงินเชื่อ	เดบิต ซื้อสินค้า	XX	
	เครดิต เงินสด/เจ้าหนี้การค้า		XX
	ซื้อสินค้าด้วยเงินสดหรือเงินเชื่อ		
2. ค่าขนส่งเข้า ในกรณีที่ผู้ซื้อเป็นผู้รับภาระค่า ขนส่งสินค้าตามเงื่อนไขแบบ F.O.B. Shipping Point จะบันทึกเดบิตบัญชี “ค่าขนส่งเข้า” เพื่อ คำนวณเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนสินค้าที่ซื้อ	เดบิต ค่าขนส่งเข้า	XX	
	เครดิต เงินสด		XX
	จ่ายค่าขนส่งเข้าด้วยเงินสด		
3. ส่งคืนสินค้า ผู้ซื้อบันทึกรายการส่งคืนสินค้า เพื่อจะได้ทราบว่ามีการส่งคืนสินค้าเป็นจำนวน เงินเท่าใด โดยบันทึกเดบิตบัญชี “เงินสด” ใน กรณีซื้อสินค้าแบบเงินสด และเดบิตบัญชี “เจ้าหนี้การค้า” ในกรณีซื้อสินค้าแบบเงินเชื่อ ส่วนด้านเครดิต จะบันทึกบัญชี “ส่งคืนและ ส่วนลด” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการคำนวณต้นทุน สินค้าที่ซื้อ	เดบิต เงินสด/เจ้าหนี้การค้า	XX	
	เครดิต ส่งคืนและส่วนลด		XX
	ส่งคืนสินค้าให้แก่ผู้ขาย		

รายการค้า	การบันทึกบัญชี		
4. ส่วนลดรับ ผู้ซื้อบันทึกบัญชี “ส่วนลดรับ” เมื่อ มีการซื้อสินค้าแบบเงินเชื่อ และสามารถจ่าย ชำระเงินภายในกำหนดเวลาที่จะได้รับส่วนลด การค้าตามที่ผู้ขายกำหนด โดยบันทึกเดบิตบัญชี “เจ้าหนี้การค้า” ด้วยยอดเจ้าหนี้การค้าสุทธิจาก การซื้อสินค้า และ บันทึกเครดิตบัญชี “เงินสด” ตามจำนวนเงินสดที่จ่ายจริง รวมทั้งบันทึกเครดิต บัญชี “ส่วนลดรับ” (ส่วนลดที่ได้รับจากการชำระ เงินภายในเวลาที่กำหนด) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งใน การคำนวณต้นทุนสินค้าที่ซื้อ	เดบิต เจ้าหนี้การค้า	XX	
	เครดิต เงินสด		XX
	ส่วนลดรับ		XX
	จ่ายชำระหนี้ค่าสินค้าและรับรู้ส่วนลดรับ		
5. ขายสินค้า ผู้ขายบันทึกบัญชีด้านเดบิตด้วย รายการ “เงินสด” ในกรณีที่ขายสินค้าแบบเงินสด หรือบันทึกรายการ “ลูกหนี้การค้า” ในกรณีขาย สินค้าแบบเงินเชื่อ ส่วนด้านเครดิต จะบันทึก รายการ “รายได้ขาย” โดยไม่ต้องบันทึกรายการ ต้นทุนของสินค้าที่ขาย	เดบิต เงินสด/ลูกหนี้การค้า	XX	
	เครดิต รายได้ขาย		XX
	รายได้จากการขายสินค้า		
6. รับคืนสินค้า โดยทั่วไปสินค้าที่ผู้ขายจะรับคืน ต้องมีลักษณะและเงื่อนไขตามที่กำหนด หรือ บางกรณีผู้ขายอาจไม่ได้รับคืนสินค้านั้น แต่ให้ ส่วนลดพิเศษเพื่อจูงใจให้ผู้ซื้อยอมรับสินค้านั้นไว้ โดยไม่ต้องส่งคืนให้กับผู้ขาย ซึ่งผู้ขายจะบันทึก เดบิตบัญชี “รับคืนและส่วนลด” เพื่อเป็นส่วน หนึ่งของการคำนวณยอดขายสุทธิ ในกรณีที่ขาย สินค้าแบบเงินสดจะบันทึกเครดิตบัญชี “เงินสด” ที่จ่ายคืนให้ลูกค้า หรือในกรณีขายสินค้าแบบเงิน เชื่อจะบันทึกเครดิตบัญชี “ลูกหนี้การค้า” เพื่อลด ยอดลูกค้าการค้า	เดบิต รับคืนและส่วนลด	XX	
	เครดิต เงินสด/ลูกหนี้การค้า		XX
	รับคืนสินค้าหรือให้ส่วนลดจากการรับคืน สินค้า		

ตัวอย่าง

การบันทึกบัญชีสินค้าเมื่อสิ้นงวด (periodic inventory system)

สมุดรายวันทั่วไป						
วันที่		รายการ	รหัสบัญชี	เดบิต		เครดิต
25X1 ก.ย.	1	ซื้อสินค้า	520	15,000	-	
		เงินสด	110			2,500
		เจ้าหนี้การค้า	210			12,500
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสดและ เงินเชื่อจากบริษัท ร่วมมิตร จำกัด				
	5	ค่าขนส่งเข้า	521	750	-	
		เงินสด	110			750
		จ่ายค่าขนส่งเข้าเป็นเงินสด				
	8	เจ้าหนี้การค้า	210	500	-	
		ส่งคืนและส่วนลด	522			500
		ส่งคืนสินค้าให้บริษัท ร่วม มิตร จำกัด เพราะสินค้าไม่ ตรงตามความต้องการ				
	11	เจ้าหนี้การค้า	210	12,000	-	
		เงินสด ¹	110			11,760
		ส่วนลดรับ ²	423			240
		จ่ายชำระหนี้ให้บริษัท ร่วม มิตร จำกัด				
	14	เงินสด	110	4,500	-	
		ลูกหนี้การค้า	120	14,250	-	
		รายได้ขาย	410			18,750
		ขายสินค้าเป็นเงินสดและ เงินเชื่อให้บริษัท สราญใจ จำกัด				

วันที่		รายการ	รหัสบัญชี	เดบิต		เครดิต
	20	รับคืนและส่วนลด	412	250	-	
		ลูกหนี้การค้า	120			250
		รับคืนสินค้าที่ชำรุดจาก บริษัท สราญใจ จำกัด				
	24	เงินสด ³	110	13,720	-	
		ส่วนลดจ่าย ⁴	413	280	-	
		ลูกหนี้การค้า	120			14,000
		รับชำระหนี้จากบริษัท สราญใจ จำกัด				
	30	ค่าใช้จ่ายการขาย		1,050	-	
		ค่าใช้จ่ายการบริหาร		300	-	
		เงินสด				1,350
		จ่ายเงินสดค่าใช้จ่ายการ ขายและค่าใช้จ่ายบริหาร				

การบันทึกรายการปิดบัญชี

การบันทึกบัญชีสินค้าเมื่อสิ้นงวด
(periodic inventory system)

รายการปิดบัญชี	การบันทึกบัญชี		
ขั้นตอนที่ 5 โอนปิดบัญชี “กำไรขาดทุน” เข้าบัญชี “กำไรสะสม”	เดบิต กำไรขาดทุน	XX	
	เครดิต กำไรสะสม		XX

รายการปิดบัญชี	การบันทึกบัญชี		
ขั้นตอนที่ 1 โอนปิดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ บัญชีสินค้าคงเหลือที่มียอดดุลด้านเดบิต โดยนำมาบันทึกบัญชีด้านเครดิต ได้แก่ บัญชี “สินค้าคงเหลือ(ต้นงวด)” บัญชี “ซื้อ สินค้า” และบัญชี “ค่าขนส่งเข้า” โดยโอน ปิดยอดรวมเข้าบัญชี “ต้นทุนขาย” ด้านเด บิต	เดบิต ต้นทุนขาย	XX	
	เครดิต สินค้าคงเหลือ(ต้นงวด)		XX
	ซื้อสินค้า		XX
	ค่าขนส่งเข้า		XX
ขั้นตอนที่ 2 โอนปิดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ บัญชีสินค้าคงเหลือที่มียอดดุลด้านเครดิต โดยนำมาบันทึกบัญชีด้านเดบิต ได้แก่ “สินค้าคงเหลือ(ปลายงวด)” บัญชี “ส่งคืน และส่วนลด” บัญชี “ส่วนลดรับ” โดยโอน ปิดยอดรวมเข้าบัญชี “ต้นทุนขาย” ด้าน เครดิต	เดบิต สินค้าคงเหลือ (ปลายงวด)	XX	
	ส่งคืนและส่วนลด	XX	
	ส่วนลดรับ	XX	
	เครดิต ต้นทุนขาย		XX
ขั้นตอนที่ 3 โอนปิดบัญชีรายได้ โดย บันทึกเดบิตบัญชี “รายได้ขาย” เข้าบัญชี “กำไรขาดทุน” ด้านเครดิต	เดบิต รายได้ขาย	XX	
	เครดิต กำไรขาดทุน		XX
ขั้นตอนที่ 4 โอนปิดบัญชีต้นทุนขายและ ค่าใช้จ่าย โดยบันทึกเครดิต บัญชี “ต้นทุน ขาย” บัญชี “รับคืนและส่วนลด” บัญชี “ ส่วนลดจ่าย” บัญชี “ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน” และบัญชี “ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ” เข้าบัญชี “กำไร ขาดทุน” ด้านเดบิต	เดบิต กำไรขาดทุน	XX	
	เครดิต ต้นทุนขาย		XX
	รับคืนและส่วนลด		XX
	ส่วนลดจ่าย		XX
	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน		XX
	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ		XX

ตัวอย่าง

การบันทึกรายการปิดบัญชี

การบันทึกบัญชีสินค้าเมื่อสิ้นงวด
(periodic inventory system)

สมุดรายวันทั่วไป							
วันที่		รายการ	รหัสบัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X1							
ก.ย.	30	ต้นทุนขาย	510	19,250	-		
		สินค้าคงเหลือ(ต้นงวด)	130			3,500	-
		ซื้อสินค้า	520			15,000	-
		ค่าขนส่งเข้า	521			750	-
		โอนปิดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ บัญชีสินค้าที่มียอดดุลเดบิต (สินค้าคงเหลือต้นงวด, ซื้อ สินค้า และค่าขนส่งเข้า) เข้า บัญชีต้นทุนขาย					
		สินค้าคงเหลือ (ปลายงวด)	130	2,460	-		
		ส่งคืนและส่วนลด	523	500	-		
		ส่วนลดรับ	423	240	-		
		ต้นทุนขาย	510			3,200	-
		โอนปิดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ บัญชีสินค้าที่มียอดดุล เครดิต (สินค้าคงเหลือปลาย งวด, ส่งคืนและส่วนลด, ส่วนลดรับ) เข้าบัญชีต้นทุน ขาย					

ตัวอย่าง การบันทึกรายการปิดบัญชี

การบันทึกบัญชีสินค้าเมื่อสิ้นงวด
(periodic inventory system)

สมุดรายวันทั่วไป						
วันที่		รายการ	รหัสบัญชี	เดบิต		เครดิต
ก.ย.	30	กำไรขาดทุน	430	820	-	
		กำไรสะสม	490			820
		โอนปิดบัญชีกำไรขาดทุนเข้า บัญชีกำไรสะสม				

สมุดรายวันทั่วไป						
วันที่		รายการ	รหัสบัญชี	เดบิต		เครดิต
25X1						
ก.ย.	30	รายได้ขาย	410	18,750	-	
		กำไรขาดทุน	430			18,750
		โอนปิดบัญชีรายได้ขาย เข้า บัญชีกำไรขาดทุน				
		กำไรขาดทุน	430	17,930	-	
		ต้นทุนขาย	510			16,050
		รับคืนและส่วนลด	412			250
		ส่วนลดจ่าย	413			280
		ค่าใช้จ่ายการขาย	560			1,050
		ค่าใช้จ่ายบริหาร	580			300
		โอนปิดบัญชีต้นทุนขายและ ค่าใช้จ่าย ได้แก่ บัญชีต้นทุน ขาย บัญชีรับคืนและส่วนลด บัญชีส่วนลดจ่าย และบัญชี ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เข้า บัญชีกำไรขาดทุน				

การปิดบัญชีปิดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนสินค้าโดยไม่ผ่านบัญชีต้นทุนขาย

การบันทึกบัญชีสินค้าเมื่อสิ้นงวด (periodic inventory system)

รายการปิดบัญชี	การบันทึกบัญชี		
ขั้นตอนที่ 1 โอนปิดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับบัญชีสินค้าที่มียอดดุลเดบิต โดยบันทึกเครดิตบัญชี“สินค้าคงเหลือ(ต้นงวด)” บัญชี “ซื้อสินค้า” และบัญชี “ค่าขนส่งเข้า” โดยจะโอนยอดเงินรวมปิดเข้าบัญชี “กำไรขาดทุน” ด้านเดบิต	เดบิต กำไรขาดทุน	XX	
	เครดิต สินค้าคงเหลือ(ต้นงวด)		XX
	ซื้อสินค้า		XX
	ค่าขนส่งเข้า		XX
ขั้นตอนที่ 2 บันทึกเดบิตบัญชี “สินค้าคงเหลือ(ปลายงวด)” และโอนปิดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับบัญชีสินค้าที่มียอดดุลเครดิต ได้แก่ บัญชี “ส่งคืนและส่วนลด” และบัญชี “ส่วนลดรับ” โดยจะโอนยอดเงินรวมปิดเข้าบัญชี “กำไรขาดทุน” ด้านเครดิต	เดบิต สินค้าคงเหลือ (ปลายงวด)	XX	
	ส่งคืนและส่วนลด	XX	
	ส่วนลดรับ	XX	
	เครดิต กำไรขาดทุน		XX

การปิดบัญชีปิดบัญชี ที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนสินค้า โดยไม่ผ่านบัญชีต้นทุนขาย

ตัวอย่าง

การบันทึกบัญชีสินค้าเมื่อสิ้นงวด
(periodic inventory system)

สมุดรายวันทั่วไป							
วันที่		รายการ	รหัสบัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X1							
ก.ย.	30	กำไรขาดทุน	430	19,250	-		
		สินค้าคงเหลือ (ต้นงวด)	130			3,500	-
		ซื้อสินค้า	520			15,000	-
		ค่าขนส่งเข้า	521			750	-
		ปิดบัญชีสินค้าคงเหลือ (ต้นงวด) บัญชีซื้อสินค้า บัญชีค่าขนส่งเข้า เข้าบัญชีกำไรขาดทุน					
	30	สินค้าคงเหลือ (ปลายงวด)	130	2,460	-		
		ส่งคืนและส่วนลด	523	500	-		
		ส่วนลดรับ	423	240	-		
		กำไรขาดทุน				21,950	-
		บันทึกสินค้าคงเหลือ(ปลายงวด) และปิดบัญชีส่งคืนและส่วนลด และบัญชีส่วนลดรับ เข้าบัญชีกำไรขาดทุน					

ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือ

การบันทึกบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง (perpetual inventory system)

รายการ	การบันทึกบัญชี		
1. ซื้อสินค้า มีผลทำให้จำนวนสินค้าของกิจการเพิ่มขึ้น จึงต้องบันทึกเดบิตบัญชี "สินค้าคงเหลือ" ด้วยราคาสินค้าที่ซื้อมา ส่วนด้านเครดิตจะบันทึกรายการ "เงินสด" ในกรณีซื้อสินค้าแบบจ่ายเงินสด หรือบันทึกรายการ "เจ้าหนี้การค้า" ในกรณีซื้อสินค้าแบบเงินเชื่อ	เดบิต สินค้าคงเหลือ	XX	
	เครดิต เงินสด/เจ้าหนี้การค้า		XX
	ซื้อสินค้า		
2. ค่าขนส่งเข้า ในกรณีที่ผู้ซื้อเป็นผู้รับภาระค่าขนส่งสินค้าตามเงื่อนไขแบบ F.O.B. Shipping Point การจ่ายค่าขนส่งเข้าจะมีผลทำให้ราคาสินค้าที่ซื้อมาสูงขึ้น จึงต้องบันทึกบัญชีโดยเดบิตบัญชี "สินค้าคงเหลือ" ด้วยจำนวนเงินค่าขนส่งที่จ่ายไป	เดบิต สินค้าคงเหลือ	XX	
	เครดิต เงินสด		XX
	จ่ายค่าขนส่งเข้า		
3. ส่งคืนสินค้า รายการส่งคืนสินค้าจะมีผลทำให้จำนวนสินค้าที่มีอยู่ลดลง จึงต้องบันทึกบัญชีโดยเดบิตบัญชี "เงินสด" ในกรณีซื้อสินค้าแบบเงินสด และเดบิตบัญชี "เจ้าหนี้การค้า" ในกรณีซื้อสินค้าแบบเงินเชื่อ ส่วนด้านเครดิตจะบันทึกบัญชี "สินค้าคงเหลือ" ด้วยราคาสินค้าที่ส่งคืน	เดบิต เงินสด/เจ้าหนี้การค้า	XX	
	เครดิต สินค้าคงเหลือ		XX
	ส่งคืนสินค้า		
4. ส่วนลดรับ ผู้ซื้อบันทึกส่วนลดรับที่ได้รับจากการซื้อสินค้าแบบเงินเชื่อ และสามารถจ่ายชำระเงินภายในกำหนดเวลาที่จะได้รับส่วนลดการค้าตามที่ผู้ขายกำหนด โดยบันทึก	เดบิต เจ้าหนี้การค้า	XX	
	เครดิต เงินสด		XX
	สินค้าคงเหลือ		XX
	จ่ายชำระหนี้และได้รับส่วนลด		

ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือ

รายการ	การบันทึกบัญชี		
เดบิตบัญชี "เจ้าหนี้การค้า" ด้วยยอดเจ้าหนี้การค้าสุทธิจากการซื้อสินค้า และ บันทึกเครดิตบัญชี "เงินสด" ตามจำนวนเงินสดที่จ่ายจริง โดยส่วนลดที่ได้รับจะมีผลทำให้ราคาสินค้าที่ซื้อมาลดลง จึงต้องบันทึกเครดิตบัญชี "สินค้าคงเหลือ" เท่ากับส่วนลดที่ได้รับ			
5. ขายสินค้า ผู้ขายบันทึกบัญชีด้านเดบิตด้วยรายการ "เงินสด" ในกรณีที่ขายสินค้าแบบเงินสด หรือบันทึกรายการ "ลูกหนี้การค้า" ในกรณีที่ขายสินค้าแบบเงินเชื่อ ส่วนด้านเครดิต จะบันทึกรายการ "รายได้ขาย" โดยต้องบันทึกบัญชีต้นทุนของสินค้าที่ขาย	เดบิต เงินสด/ลูกหนี้การค้า	XX	
	เครดิต รายได้ขาย		XX
	รายได้จากการขายสินค้า		
	เดบิต ต้นทุนขาย	XX	
	เครดิต สินค้าคงเหลือ		XX
6. รับคืนสินค้า การบันทึกรายการรับคืนสินค้าจะบันทึกเดบิตบัญชี "รับคืนและส่วนลด" และบันทึกเครดิตบัญชี "เงินสด" ในกรณีที่จ่ายคืนเงินสดให้ลูกค้า หรือบันทึกเครดิตบัญชี "ลูกหนี้การค้า" เพื่อเป็นการลดยอดลูกหนี้การค้าในกรณีที่ขายสินค้าแบบเงินเชื่อ	เดบิต รับคืนและส่วนลด	XX	
	เครดิต เงินสด/ลูกหนี้การค้า		XX
นอกจากนี้ การรับคืนสินค้าจะมีผลทำให้ปริมาณสินค้าของกิจการเพิ่มขึ้น จึงต้องบันทึกบัญชีโดยเดบิตบัญชี "สินค้าคงเหลือ" และลดยอดต้นทุนของสินค้าที่ขายโดยเครดิต	เดบิต สินค้าคงเหลือ	XX	
	เครดิต ต้นทุนขาย		XX
	บันทึกต้นทุนสินค้าที่รับคืน		

การบันทึกบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง (perpetual inventory system)

รายการ	การบันทึกบัญชี		
บัญชี "ต้นทุนขาย" ด้วยราคาทุนของสินค้าที่รับคืน			
7. ส่วนลดจ่าย เมื่อลูกหนี้นำเงินมาชำระภายในเงื่อนไขเวลาของการให้ส่วนลดการค้า ผู้ขายจะบันทึกบัญชีโดยเดบิตบัญชี "ส่วนลดจ่าย" ตามจำนวนส่วนลดที่ส่งลดให้แก่ลูกหนี้การค้าตามเงื่อนไขที่กำหนด และบันทึกเดบิตบัญชี "เงินสด" ตามจำนวนเงินที่ได้รับชำระจริง ส่วนด้านเครดิตจะบันทึกบัญชี "ลูกหนี้การค้า" เพื่อเป็นลดยอดบัญชีลูกหนี้การค้าที่ได้รับชำระเงินแล้ว	เดบิต เงินสด	XX	
	ส่วนลดจ่าย		XX
	เครดิต ลูกหนี้การค้า		XX
	รับชำระหนี้จากลูกหนี้การค้า		

ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือ

การบันทึกบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง (perpetual inventory system)

สมุดรายวันทั่วไป

วันที่		รายการ	รหัสบัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X1							
ก.ย.	1	สินค้าคงเหลือ	130	15,000	-		
		เงินสด	110			2,500	-
		เจ้าหนี้การค้า	210			12,500	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสดและ					
		เงินเชื่อ					
	5	สินค้าคงเหลือ	130	750	-		
		เงินสด	110			750	-
		จ่ายค่าขนส่งเข้าเป็นเงินสด					
	8	เจ้าหนี้การค้า	210	500	-		
		สินค้าคงเหลือ	130			500	-
		ส่งคืนสินค้า					

ตัวอย่าง

ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือ

การบันทึกบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง
(perpetual inventory system)

ตัวอย่าง

วันที่	รายการ	รหัสบัญชี	เดบิต		เครดิต	
11	เจ้าหนี้การค้า	210	12,000	-		
	เงินสด ¹	110			11,760	-
	สินค้าคงเหลือ ²	130			240	-
	จ่ายชำระหนี้ค่าสินค้าและ ได้รับส่วนลด 2%					
14	เงินสด	110	4,500	-		
	ลูกหนี้การค้า	120	14,250	-		
	รายได้ขาย	410			18,750	-
	ขายสินค้าเป็นเงินสดและ เงินเชื่อ					
	ต้นทุนขาย	510	16,250	-		
	สินค้าคงเหลือ	130			16,250	-
	บันทึกต้นทุนของสินค้าที่ ขาย					
	รับคืนและส่วนลด	411	250	-		
	ลูกหนี้การค้า	120			250	-
	รับคืนสินค้าที่ชำรุด					
	สินค้าคงเหลือ	130	200	-		
	ต้นทุนขาย	510			200	-
	บันทึกต้นทุนสินค้าที่รับคืน					
	เงินสด ³	110	13,720	-		
	ส่วนลดจ่าย ⁴	412	280	-		
	ลูกหนี้การค้า	120			14,000	-
	รับชำระหนี้โดยให้ส่วนลด 2% แก่ลูกค้า					
30	ค่าใช้จ่ายการขาย		1,050	-		
	ค่าใช้จ่ายการบริหาร		300	-		
	เงินสด				1,350	-
	จ่ายเงินสดค่าใช้จ่ายการ ขายและค่าใช้จ่ายบริหาร					

ตัวอย่าง การบันทึกรายการปิดบัญชี

การบันทึกบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง (perpetual inventory system)

วันที่		รายการ	รหัสบัญชี	เดบิต		เครดิต	
	30	กำไรขาดทุน	430	820	-		
		กำไรสะสม	320			820	-
		ปิดบัญชีกำไรขาดทุนเข้าบัญชีกำไรสะสม					

สมุดรายวันทั่วไป							
วันที่		รายการ	รหัสบัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X1	ก.ย. 30	รายได้ขาย	410	18,750	-		
		กำไรขาดทุน	430			18,750	-
		ปิดบัญชีรายได้ขายเข้าบัญชีกำไรขาดทุน					
	30	กำไรขาดทุน	430	17,930	-		
		ต้นทุนขาย	510			18,050	-
		รับคืนและส่วนลด	411			250	-
		ส่วนลดจ่าย	412			280	-
		ค่าใช้จ่ายการขาย	560			1,050	-
		ค่าใช้จ่ายบริหาร	580			300	-
		ปิดบัญชีต้นทุนขาย บัญชีรับคืนและส่วนลด บัญชีส่วนลดจ่าย และบัญชีค่าใช้จ่ายดำเนินงานเข้าบัญชีกำไรขาดทุน					

การเปรียบเทียบวิธีการบันทึกบัญชี

รายการ	การบันทึกบัญชีสินค้าเมื่อสิ้นงวด			การบันทึกบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง		
1. ซื้อ สินค้า	เดบิต ซื้อสินค้า	XX		เดบิต สินค้าคงเหลือ	XX	
	เครดิต เงินสด/เจ้าหนี้การค้า	XX		เครดิต เงินสด/เจ้าหนี้การค้า	XX	
	ซื้อสินค้า			ซื้อสินค้า		
2. ค่าขนส่ง เข้า	เดบิต ค่าขนส่งเข้า	XX		เดบิต สินค้าคงเหลือ	XX	
	เครดิต เงินสด		XX	เครดิต เงินสด		XX
	จ่ายค่าขนส่งเข้า			จ่ายค่าขนส่งเข้า		

รายการ	การบันทึกบัญชีสินค้าเมื่อสิ้นงวด			การบันทึกบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง		
3. ส่งคืน สินค้า	เดบิต เงินสด/เจ้าหนี้การค้า	XX		เดบิต เงินสด/เจ้าหนี้การค้า	XX	
	เครดิต ส่งคืนและ ส่วนลด	XX		เครดิต สินค้าคงเหลือ	XX	
	ส่งคืนสินค้า			ส่งคืนสินค้า		
4. ส่วนลด รับ	เดบิต เจ้าหนี้การค้า	XX		เดบิต เจ้าหนี้การค้า	XX	
	เครดิต เงินสด		XX	เครดิต เงินสด		XX
	ส่วนลดรับ		XX	สินค้าคงเหลือ		XX
	จ่ายชำระหนี้ค่าสินค้าและได้รับส่วนลด			จ่ายชำระหนี้ค่าสินค้าและได้รับส่วนลด		
5. ขาย สินค้า	เดบิต เงินสด/ลูกหนี้การค้า	XX		เดบิต เงินสด/ลูกหนี้การค้า	XX	
	เครดิต รายได้ขาย		XX	เครดิต รายได้ขาย		XX
	รายได้จากการขาย			รายได้จากการขาย		
				เดบิต ต้นทุนขาย	XX	
	ไม่บันทึกบัญชี			เครดิต สินค้า คงเหลือ		XX
				ต้นทุนสินค้าที่ขาย		
6. รับคืน สินค้า	เดบิต รับคืนและส่วนลด	XX		เดบิต รับคืนและส่วนลด	XX	
	เครดิต เงินสด/ลูกหนี้ การค้า		XX	เครดิต เงินสด/ลูกหนี้การค้า		XX
	รับคืนสินค้า			รับคืนสินค้า		
				เดบิต สินค้าคงเหลือ	XX	
	ไม่บันทึกบัญชี			เครดิต ต้นทุนขาย		XX
				ต้นทุนสินค้าที่รับคืน		
7. ส่วนลด จ่าย	เดบิต เงินสด		XX	เดบิต เงินสด		XX
	ส่วนลดจ่าย		XX	ส่วนลดจ่าย		XX
	เครดิต ลูกหนี้การค้า		XX	เครดิต ลูกหนี้การค้า		XX
	รับชำระหนี้จากลูกหนี้การค้า			รับชำระหนี้จากลูกหนี้การค้า		

Thank You
FOR YOUR ATTENTION

